

Pim & Frank

Bijzonder geschenk verdiept vriendschap

Pim Ruoff en Frank Marcus leerden elkaar zo'n 35 jaar geleden kennen tijdens hun groentijd in Rotterdam. Hun jaarclub bleek een hechte club, want tot op de dag van vandaag komen ze regelmatig bij elkaar. Maar er is nog een reden waarom Pim en Frank hechte vrienden zijn geworden.

Pim is nierpatiënt en toen hij dat vijf jaar geleden vertelde op zijn jaarclub bood Frank hem spontaan zijn nier aan.

Het huis ligt verscholen achter een dikke haag van rododendrons en ander groen. Pim Ruoff (57) opent de deur. Een tengere man, vriendelijke ogen achter een bril. Binnen zit Frank Marcus (56). Zwarte haren en donkere ogen. Ze drinken koffie aan een grote ovale tafel. De ontvanger en de donor. De jurist en de kapitein ter zee b.d. Vrienden.

Pim: 'Ik heb cystenieren, een erfelijke aandoening. Mijn vader had dat ook en heeft bijna 15 jaar gedialyseerd. Ik wist dat het er voor mij ooit aan zou komen, het was een kwestie van mijn bloed in de gaten houden. En dan komt er een moment dat de waarden van je bloed zodanig zijn dat ze in het ziekenhuis zeggen: ik zou nu maar formeel onder controle gaan... Ik was minder enthousiast, raakte sneller geïrriteerd. Zo'n twee jaar geleden is het in een soort vrije val

gekomen. Buiten dat ik geen energie had, kreeg ik allerlei bijverschijnselen: kramp, jeuk en ik had het altijd koud. Mijn nefroloog zei: "We gaan je klaar maken voor de dialyse." Tegen mijn vrienden en ook op het werk had ik niet gezegd wat er aan de hand was. Ik dacht altijd: ik ga gewoon door. Frank, droog: 'Zo zit hij in elkaar.' Pim: 'Maar toen duidelijk was dat ik zou moeten gaan dialyseren werd het tijd om het te gaan vertellen. Als je min of meer een sociale zombie wordt omdat je heel veel aan zo'n dialyseapparaat moet...'

Hij schenkt nog wat koffie in. 'Als je gaat dialyseren kom je op een wachtlijst te staan voor een nierdonatie. Je kunt alleen op die lijst komen als je dialyseert.'

Frank: 'Dat klinkt eigenlijk een beetje als: we beginnen pas te blussen als er brand is, hè? Verschrikkelijk eigenlijk.' Pim, half zijn hoofd schuddend: "Tenzij", zei mijn nefroloog, "tenzij je een eigen nier meebrengt." Maar hoe ga je dat vragen? En gá je dat überhaupt vragen? Ik heb toen vrij snel een beslissing genomen. Ik kon dat niet aan iemand vragen.'

Frank knikt hem toe: 'Ja, gevoelsmatig onethisch.'

Pim: 'Het was mijn probleem, dat kon ik niet bij een ander neerleggen. Ik heb mij toen mentaal voorbereid op het dialyseproces. Het werd tijd om het te gaan vertellen in mijn omgeving.'

Van de wereld

Begin maart 2012 vond de dië's van de jaarclub plaats.

Frank: 'De verjaardag, zeg maar.'

Pim: 'Dat was de ideale gelegenheid om het te vertellen. Ik moet zeggen: het was een emotioneel moment. Vrienden zaten met tranen in hun ogen. Later, tijdens het aperitief, nam Frank me apart en zei: je mag een nier van mij hebben.' Pim leunt achterover, de armen wijd gespreid. 'Ik was helemaal van de wereld. He-le-maal van de wereld. Frank was de rust zelve en vol overtuiging. Ik wist onmiddellijk: dit aanbod staat als een huis. Maar zó groot...'

Frank buigt zich naar voren: 'Haha, op de terugweg zei je: wanneer komt ie

nu?' Pim hoofdschuddend: 'Nee, ik ben heel serieus nu Frank.'

Frank: 'Sorry, ik kan het niet laten.'

Pim: 'Dat weet ik. Maar het was echt heel groot. In een uur tijd was mijn hele toekomstperspectief 180 graden gedraaid. Dat moment zal ik nóóit vergeten.'

Ze zwijgen allebei even.

Pim: 'Ik denk dat ik er wel een week of vier over gedaan heb totdat ik er überhaupt over kon praten zonder enorm in huilen uit te barsten.'

Frank: 'Ik wilde het pas naar buiten brengen als zou blijken dat het ook echt kon. Kijk, je kunt het aanbieden, maar dan is het nog niks. Je moet eerst kijken of het allemaal wel matcht. Anders is het een broodje aap. Daar wil ik ook niet mee geassocieerd worden eigenlijk...'

Pim, een beetje snedig: 'Zo zit hij dan weer in elkaar.'

Geen twijfel

Het alarm van zijn mobiel gaat af. Pim schuift hem terzijde. 'Ik moet zo mijn medicijnen innemen.'

Frank, dwars op zijn stoel: 'Ik heb vroeger wel gezien hoe zijn vader er aan toe was. Het lijkt me verschrikkelijk als je aan de dialyse moet. Dat wordt dan wel gepresenteerd als prima, maar het compenseert niet meer dan zo'n 10 tot 15 procent van je nierfunctie. Om de dag naar het ziekenhuis, dat moet een enorme impact op je leven hebben, dat wil je niet meemaken. Nee, ik heb eigenlijk nooit gedacht: ik doe het toch niet. We zijn een keer of zes in het ziekenhuis geweest voor onderzoeken en gesprekken. Of je wel goed bij je hoofd bent.'

Pim: 'Korte gesprekken.'

Frank zet zijn beker met een klap terug op tafel. 'Precies.'

Pim: 'Ze kijken ook of het een integer beslissingsproces is geweest en of er niet...'

Frank onderbreekt: 'Ja, hoe het met mijn girorekening zat. Daar is wel een keer naar gevraagd, ja.'

Uiteindelijk horen de heren in september dat er groen licht is voor een operatie.

De ochtend van de ziekenhuisopname gaat Frank bij zijn moeder langs, om

Pim Ruoff: 'In een uur tijd was mijn hele toekomstperspectief 180 graden gedraaid. Dat moment zal ik nóóit vergeten.'

Foto: Nico te Laak

Frank Marcus: 'Ik heb eigenlijk nooit gedacht: ik doe het toch niet.'
Foto: Nico te Laak

het nieuws te vertellen. 'Dat heeft ze niet als een prettig moment in haar leven ervaren. Maar ik wist dat wanneer ik haar dat eerder had verteld ze weken niet meer zou slapen.' Pim: 'De avond voor de operatie was mijn zoon er ook. We hebben met zijn drieën ontzettend gelachen. Een heel dierbare avond. Zoals ze dat zo mooi zeggen: ernst en luim.' Beide operaties verlopen succesvol. Pim: 'Ik had gelijk een euforisch gevoel, die energie! Het eerste wat ik zei was: ik heb het niet meer koud. De jeuk was weg. Ik had weer kleur op mijn kop en mijn ogen stonden weer min of meer ouderwets, zal ik maar zeggen. Die enorme euforie is nu weg, ik ben nog steeds heel blij en dat zal ik mijn hele leven blijven, maar die eerste twee weken waren geweldig. Ik ben redelijk rationeel ingesteld maar dat je het zó fysiek door je heen voelt stromen...' Hij zwijgt. Frank ook.

Tierelier

Frank: 'De volgende dag ben ik in een rolstoel naar Pim gereden...'

Pim: 'Ja, dat was een emotioneel moment. Hoewel er toen weinig woorden gewisseld zijn.'

Frank: 'Dat was ook niet nodig.'

Inmiddels zijn ze nu zo'n vier maanden verder. Frank werkt al weer geruime tijd. Pim: 'Het gaat allemaal zeer voorspoedig. Zeker fysiek gaat het als een tierelier. Mentaal, dat wordt wel een langer traject denk ik.

Jazeker, bij mijlpalen en positieve controles laat ik dat Frank weten. Ik heb er ook echt behoefte aan om te delen hoe goed het met mij gaat.'

Frank grinnikt: 'Pim en ik zijn vorige week bij mijn moeder op bezoek geweest.'

Pim: 'Het resultaat laten zien, dat heeft haar wel goed gedaan.'

Frank: 'Absoluut, absoluut. Ze heeft er al twee keer over gebeld.'

Karin Stroo